

Ho Sebeletsa le ho Pholosa

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala:

Esaia 41, Esa. 42:1–7, Esa. 44:26–45:6, Esa. 49:1–12.

Temana ea Khopolo:

“Bonang mohlanka oa ka eo ke mo tiisang, mokhethoa oa ka, eo moea oa ka o khahlisang ke eena; ke beile moea oa ka holim’a hae; o tla tlisetsa lichaba ho loka” (Esaia 42:1).

Boholo bo utloa e ka e tla ba monyetla o moholo ho etela libaka tsa bophelo ba Jesu lefatšeng, ho tsamaea moo a tsamaileng, ho sheba leoatle pela moo a neng a ruta teng, le lithaba le liphula tseo mahlo a hae a neng a lula holima tsona. Empa ha re hloke ho sheba Nasaretha, ho isa Kapernauma, kapa Bethane, e le hore re tsamaee likhatong tsa Jesu. Re tla fumana likhato tsa hae mahlakoreng a malao a bakuli, matlong a bofutsana, literateng tsa metse e meholo, le hohle ho na le lipelo tsa batho tse hlokanang matšelisano. Ka ho etsa joalo ka ha Jesu a entse ha a ne a lefatšeng, re tla tsamaea likhatong tsa hae.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 640.

Esaia o buile ka mohlanka oa Morena ea nang le thomo e tsoanang ea mohau: “Ha a khaole lekala le robhileng, ’me a ke ke a tima lebonenyana le kubellang; ... ho tutubulla mahlo a lifofu, ho ntša mahlo a ba holehiloeng kholehong, le ba lutseng lefifing teronkong” (Esa. 42:3, 7). Ha re ke re shebe mohlanka enoa. Ke mang, ’me o tlile ho phetha eng?

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 27, Tlhakola.*

Sechaba e le Mohlanka (Esaia 41)

Ho Esaia 41:8 Molimo o bua ka “Israele, mohlanka oa ka,” ’me ho 42:1 o hlahisa “mohlanka oa ka.” Ke mang mohlanka enoa?

Na ke Iseraele/Jakobo, moholo oa ba-Iseraele bohle? Sechaba sa Iseraele? Messia/Kreste, ea hlalositsoeng Testamenteng e Ncha e le Jesu? Ho na le mefuta e ’meli ea likha e buoang ka mohlanka oa Molimo e hlahang ho Esaia 41–53. Mohlanka e mong o bitsoa “Israele” kapa “Jakobo,” joalo ka ho Esaia 41:8; Esa. 44:1, 2, 21; Esa.45:4; Esa. 48:20. Hobane Molimo o bua le Iseraele/Jakobo nakong ea bojoale, ho hlakile, Jakobo, o emela sechaba se tsoileng ho eena. Sena se tiisoa ke taba ea hore topollo bakeng sa “mohlanka oa Jehova” e phethahetse nakong eo a neng a tsoa Babylona (Esa. 48:20).

Libakeng tse ling joalo ka Esaia 42:1, Esaia 50:10, Esaia 52:13, Esaia 53:11, mohlanka oa Molimo ha a boleloa ka lebitso. Ha lekhetlo la pele a boleloa ho Esaia 42:1, bo-eena ha bo hlake hang-hang. Leha ho le joalo, ha Esaia a ntse a manolla likateng tsa hae likheng tselatlang, ho ea hlaka hore ke ea khutlisetsang meloko ea Jakobo (Iseraele) ho Molimo (Esa. 49:5, 6) le ho shoa e le sehlabelo bekeng sa baetsalibe (Esa. 52:13–53:12; sheba hape Esa. 49:5, 6). Ka hona e ke ke ea ba ntho e le ’ngoe le sechaba. Ka hona, ho hlakile hore Esaia o bua ka bahlanka ba babeli ba Molimo. E mong ka boikopanyo (sechaba) ’me e mong o ikemetse a le mong.

Mosebetsi oa Sechaba e le mohlanka ke ofe? Esa. 41:8–20.

Molimo o tiisetse Iseraele hore sechaba e ntse e le mohlanka oa Jehova: “ke u khethile, ’me nke ke ka u lahla” (Esa. 41:9). Ke moo Molimo a neang Iseraele tšepiso e hlolang ka Bibeleng: “U se ke oa tšaba, hobane ke na le uena; u se ke ua tšoha, hobane ke Molimo oa hao; ke tla u fa matla, ke u thuse, ke u tiise ka letsoho la ka le letona la ho loka ha ka” (Esa. 41:10). Mona le litemaneng tse latelang bo bong ba maikarabello a Iseraele ke ho tšepa Molimo oa ’nete ho ba pholosa (joalo ka ha Morena Akase a sa etsa) ho e-na le ho tšepa melimo e meng le litšoaantšo joalo ka lichaba tse ling (Esa. 41:7, 21–24, 28, 29).

Hlokomela hore na ke joang Esaia 41:14 Jehova a bitsang sechaba sebōkō. Ke ntlha efe eo neng a e etsa? Sheba temana ka kakaretso ho fumana karabo e ntle. See se likelang ho ruta eng ka bohloki ba rōna ba ho itšetleha ho Jehova?

Mohlanka ea sa Boleloang (Esa. 42:1–7)

Mosebetsi le semelo sa mohlanka oa Molimo ea sa boleloang ke life, eo Molimo a mo khethileng le eo a beileng Moea oa hae? Esa. 42:1–7.

Khetha karabo e nepahetseng kapa karabo tse kopaneng:

1. O tlisa toka bakeng sa sechaba.
2. O phetha mekolokotoane ea hae ka khutlo le ka bonolo, empa ka katleho.
3. Ke tichere.
4. O sebetsa e le selekane pakeng tsa Molimo le batho.
5. O fana ka leseli/tšepo ka ho folisa bofofu le ho lokolla baholehuoa.
6. Tsohle tse kaholimo.

Ke joang mosebetsi le semelo sa mohlanka eo li bapisoang le tsa “lehlomela kutung ea Jese,” eo Moea oa Morena hape o lutseng ho eena (Esaia 11)?

Joalo ka ho Esaia 42, ’musi oa leloko la Davida oa Esaia 11 o sebetsa ka tumellano le Molimo, o fana ka toka le topollo bakeng sa ba hateletsoeng, hammoho le bohlahe le tsebo ea Molimo. Re fumane hore “lehlomela” lena la Jese ke Messia, ngoana eo e leng Molimo oa Esaia 9:6, 7, eo hape a tlo “tlisa khotso teroneng ea Davida le ’musong oa hae” le ho toka, le ho loka” (Esa. 9:7). Mohlanka ea ho Esaia 42, ka ho hlaka, ke Messia.

Ke joang Testamente e Ncha e hlahang mohlanka oa Esaia 42:1–7, ea fanang ka toka? Matt. 12:15–21.

Mattheu 12 e qotsa ho tsoa ho Esaia 42 le ho e supa bosebeletsing ba Jesu, Mora oa Molimo ea ratoang, ea ratoang ke eena (Esa. 42:1; Matt. 3:16, 17; Matt. 17:5). Ke eena bosebeletsi ba hae bo thehang hape selekane sa khokahano le Molimo le sechaba sa hae (Esa. 42:6, Dan. 9:27).

Jesu le barutuo ba hae ba ile ba fumanela sechaba toka ka ho ba lokolla mahlomoleng, ho se tsebenng Molimo, le litlamong tsa meea e khopo, tse bakoang ke khatello ea Satane (Luka 10:19). Ea ba Jesu o shoa le ho tiisa “selekane se secha” (Matt. 26:28) le ho fumanela lefatše toka ka ho lahlela Satane ntle, ntšunya-khare ea ikhapetseng boemo ba hoba “morena oa lefatše lena” (John 12:31–33).

“Messia” oa Persia (Esa. 44:26–45:6)

Ke boporofeta bofe bo hlolang bo hlahang ho Esaia 44:26–45:6?

Bosebeletsi ba Esaia bo ile ba nka ho tloha ka 745 B.C. ho isa 685 B.C. Ka mor'a ho bua ka mohlopi ea hlahang bochabela le ho tsoa leboea (Esa. 41:2, 3, 25) le ho bolela hore hona e ne e le litaba tse monate bakeng sa Jerusalema (Esa. 41:27), Esaia o ile a porofeta Cyruse ka lebitso le hlalolang mesebetsi ea hae. O ne a sa tsoe leboea le bochabela ba Babylona le ho e hlola ka 539 B.C.; ha a ka sebeletsa Molimo ka ho lokolla ba-Juda kholehong Babylona; 'me o fela a ile a fana ka taolo ea khaho bocha ea tempele Jerusalema (sheba Ezra 1). Beha boporofeta bona hantle. Kaha e ka ba lilemo tse ka bang 146 ho tloha nakong ea lefu la Esaia ho isa ho oeleng ha Babylona, boporofeta ba hae bo ne bo le pele ho nako ea bona ka lekholo le nang le halofo la lilemo. Ho ka ba joalo ka ha George Washington a boporofeta hore monna ea bitsoang General Dwight Eisenhower o tla lokolla Europa ka 1945! Ka ha liketso tsa Cyruse li pakoa ho tsoa mehloling e 'maloa ea khale, ho kenyeletsa le liketso tsa marena a Babylona, tlaleho ea hae ka sebele ho tsoa ho “Cyrus Cylinder,” le Bible (2 Likron. 36:22, 23; Ezra 1; Daniel 5; Dan. 6:28; Dan. 10:1), ho nepahala ha boporofeta ba Esaia ha e na khanyetso. Sena se tiisa tumelo ea batho ba lumelang hore baporofeta ba 'nete ba amohela boporofeta bo nepahetseng ho tsoa ho Molimo, ea tsebang bokamoso e sa le pele.

Hobaneng Molimo a bitsa Cyruse “Moflotsuo oa hae” (Esa. 45:1)?

Lentsoe la se-Heberu le fetoletsoeng “motlotsuo” mona ke lentsoe leo ho lona re fumanang lentsoe Messia. Kae kae Testamenteng ea Khale, lentsoe lena le ka bolela moprista e moholo ea tlotsitsoeng (Lev. 4:3, 5, 16; Lev. 6:22), morena oa Iseraele ea tlotsitsoeng (1 Sam. 16:6; 1 Sam. 24:6, 10; 2 Sam. 22:51), kapa Messia, morena le mopholosi oa leloko ea Davida ea loketseng (Ps. 2:2; Dan. 9:25, 26). Ka chebo ea Esaia, Cyruse e ne le morena oa ka moso, ea romiloeng ke Molimo ho pholosa sechaba sa hae. Empa e ne e le mopholosi ea tloaelehang, hobane e ne e se mo-Iseraele. O ne a tla etsa lintho tse ling tseo Messia a ka li etsang, joalo ka ho hlola lira tsa Molimo le ho lokolla sechaba sa hae se hapiloeng, empa a ke ke a ba joalo ka Messia, hobane oa ne a sa tsoe lelokong la Davida. Ka ho porofeta Cyruse, Molimo o netefalitse bo-Molimo ba hae bo ikhethang ka ho bontša hore ke eena fela ea tsebang bokamoso (Esa. 41:4, 21–23, 26–28; Esa. 44:26). Hape o ile a fihlela Cyruse: “Ke tla u nea maruo a bolokiloeng nğalong tse ntšo, le tse patiloeng sephiring, u tle u tsebe hobane ke 'na Jehova, Molimo oa Iseraele, ea u bitsitseng ka lebitso la hao” (Esa. 45:3).

Tšepo e sa le Pele

Taba ea hore Esaia o ile a porofeta hantle ka Cyruse ka lebitso, e luba batho ba sa lumeleng hore baporofeta ba amohela baporofeta ho tsoa ho Molimo. Ho itšelisa, ba amohela taba ea hore moporofeta e mong, “Esaia oa bobeli,” ea phetseng nakong ea Cyruse, o ngotse Esaia 40–66. Ka hona, buka ea Esaia e “arotsoe habeli,” kotsi e tšoanang hantle le eo ka moetlo ho lumeloang e oetse moporofeta ka bo eena (sheba Ba-Heb. 11:37).

Leha ho le joalo, ha ho bopaki ba nalane bo pakang boteng ba Esaia oa “bobeli.” Ha e ba o kile a ba teng, e ka ba mohlolo oa hore e be Bibeletsa ha ea buoa ka eena, hobane molaetsa ona o bohlokoa haholo, 'me mosebetsi oa hae ke o hlollang. Le likopi tsa khale haholo ea Bibeletsa, mophutho oa buka ea Esaia ho tsoa Qumrane, ha e na khefu lipakeng tsa Esaia 39 le 40 e ka supang phetoho ho tloha sengolong se seng ho isa ho se seng.

Molaetsa oa Esaia ooa tšoana bukeng ena eohle: Tšepa Molimo oa 'nete, ho kenyeletsa le Messia oa mopholosi, ho e-na le matla a mang. Liithuti ka nepo li tiisa phetoho ho tloha ho tsepameng nakong ea Assiria ho Esaia 1–39 ho isa ho Babylona ho tloha Likhaolong tsa 40 le tse latelang. Empa re fumane hore Esaia 13–14 le 39 li ne li se lintse li supa kholeho ea Babylona. Ke 'nete hore Esaia 1–39 e tiisa kahlolo ha Esaia 40–66 e bua ka matšeliso. Empa likhaolong tsa pejana, matšeliso le netefaletso ea leholimo li ngatafetse hape, likha tse latelang, joalo ka Esaia 42:18–25, Esaia 43:22–28, le Esaia 48:1–11, li bua ka likahlolo tsa Molimo holim'a Juda ka ho mo furalla. Ha e le hantle, baporofeta ba Esaia ba matšeliso a kamoso a bolela mahlomola a tla ba teng ha joale.

Leha sechaba se ile sa tobana le flokotsi e mpe ka lebaka la sebe sa sechaba, ba bang har'a bona ha ba ka ba lahla tšepo. Ba ile ba lula litšepisong tsa Molimo, joalo ka tse fumanoang ho Levitike 26:40–45. Bala litemana tsena ka hloko. Ipehe sebakeng sa Ba-Heberu bao ban eng ba phela ka mora ho hloloa ha sechaba ke Babylona. U ka fumana eng mantsoeng ae?

Ke motheo ofe oa semoea oo u o boning tšebetsong litemaneng tseo tse ho Levitike? Morena o re'ng ho Iseraele moo? Ke joang motheo o tšoanang o sebetsang maphelong a rōna?

Mohlanka ea Utloang Bohloko (Esa. 49:1–12)

Mohlanka oa Molimo ea ho Esaia 49:1–12 ke mang?

Molimo o mo bitsa ka lebitso le pele a hlaha, o etsa molomo oa hae joalo ka sabole, 'me o tla tlotlisoa ka eena. Molimo o sebelisa mohlanka ho khutlisetsa sechaba sa Iseraele ho eena, hore e be leseli la poloko lefatšeng lohle, ho ba selekane, le ho lokolla baholehuoa. Ho na le boholo ba ho tsoana ho ho holo lipakeng tsa tlhaloso ena le e ho Esaia 42, moo re fumaneng mohlanka e le Messia. Testamente e Ncha e fumana boitšoaro ba mohlanka ho Jesu Krete, ho tle ka bobeli: Matt. 1:21, John 8:12, John 9:5, John 17:1–5, Tšen. 1:16, Tšen. 2:16, Tšen. 19:15.

Ha e ba mohlanka enoa ke Messia, hobaneng Molimo a mo bitsa “Iseraele” mo (Esa. 49:3)?

Pejana re fumane hore karolong ena ea Esaia, mohlanka oa Molimo “Iseraele/Jakobo” o supa sechaba. Empa mona lebitso “Iseraele” (ntle le ho amahanngoa le “Jakobo”) ka ho hlaka e supa ho mohlanka ea ikemetseng, ea khutlisetsang sechaba ho Molimo (Esa. 49:5). Mohlanka ea ikemetseng e bile moemeli ea loketseng oa sechaba seo tlolo ea sona e silafalitseng lebitso “Iseraele” (Esa. 48:1).

Ke ntlha efe e ncha e hlahang mo? Esa. 49:4, 7.

Ke bona bothata ba pele bo amang mosebetsi oa mohlanka. Oa bokolla, “Ke sebelelitse lefeela, ke qetile matla a ka feela” (Esa. 49:4), molumo o tsoanang le o ho Daniele 9:26: “motlotsuoa o tla tlosoa ho se motho ea mo emelang”. Empa o lula tumelong: “Empa tokelo ea ka e tsoanelehang e ho Jehova, le moputso oa ka o ho Molimo oa ka” (Esa. 49:4). J. Alec Motyer o re: “Ka hona, Esaia o ile a bonela pele mohlanka ka semelo sa botho ka sebele, ea lekiloeng joalo ka rōna, le moqali le mophethi oa tsela ea tumelo, tumelo ea 'nete e ka tsoellang pele hore Molimo oa ka ha tsohle li bonahala li latola.”—*The Prophecy of Isaiah: An Introduction and Commentary* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1993), p. 387.

Esaia 49:7 e ea hlolla. Mohlanka o “nyatsitsoe ke bohle, ho ea hloiloeng ke sechaba, mofo oa babusi,” empa Morena ore ho eena: “Marena a tla 'mona, a eme; mahosana a tla khumama pel'a hae ka baka la Jehova ea tšepelang, le mohalaleli oa Iseraele ea u khethileng”.

Ho Ithuta Haholoanyane:

Read Ellen G. White's description of Jesus' healing and teaching ministry in "At Capernaum," *The Desire of Ages*, pp. 252–261. "Mosebetsing oa khapo ea meea, bohla le botsibi bo boholo li ea hlokeha. Mopholosi ha a ka a hatikela 'nete, empa u e buile kamehla ka lerato. Liketsong tsa hae le ba bang, o bontšitse botsibi bo boholo, 'me kamehla o ne a le mosa le ho sebelisa kelello. O ne a sa halefe, a sa bue hampe, ha a ka a fana ka bohloko bo sa hlokahaleng. Ha a ka a nyelisa ea fokolang. O khalemetse boikhohomoso, ho se lumele, le bokhopo, ntle le tšabo, empa meokho e ne e le lentsoeng la hae ha a bolela mantsoe a hae a khalemelo. Ha a ka a etsa sokamisa 'nete, empa kamehla a bontša mosa ho batho. Moea o mong le o mong o ne o le bohlokoa mahlong a hae. O ne a ikapesitse ka hlomphe eohle; empa a inama ka kutloelo bohloko eohle 'me bohle a ba nka e le karolo ea lelapa la Molimo. O bone ho bohle, meea eo e leng thomo ea hae ho e pholosa."—Ellen G. White, *Gospel Workers*, p. 117.

Lipotso tsa Puisano:

1. Le le sehlopha, bala hape seo Ellen G. White a se ngotseng ka moo Krete a sebelilitseng ba bang. Buisanang ka metheo moo, 'me le le sehlopha buisanang ka hore na ke joang kereke ea hao hantle e ka bontšang limelo tsena ka kopanelo.
2. Na u tseba "lehlaka le robehileng" kapa "lebonenyana le kubellang" (Esa. 42:3)? Ke joang u ka thusang motho eo ntle le ho mo "roba" kapa ho mo "tima"? Ke ka litsela life u ka supang batho ba joalo ho Morena? Ka tsela e utlohalang, u ka ba joetsa eng hore ba e etse e le hore ba fumane thuso le pholo?
3. Khang ea lingoli tse fapaneng tsa Esaia e tsoetsoe ke hore batho ba ke ke ba bolela bokamoso joalo ka ha Esaia a entse. Bothata ba tumelo ee ke bofe, 'me hobaneng re le Bakreste, re lokelang ho latala khopolo e joalo?

Kakaretso: Topollo e hloka molopolli. Mohlanka oa Molimo eo e leng sechaba o tla lopolloa ke balopolli ba babeli: Cyruse, ea tla lokolla ba kholehong Babylona, le mopholosi ea sa boleloang ka lebitso, eo boleng ba hae e le Messia bo senoloang. Mohlanka enoa o tla khutlisetsa toka le ho khutlisetsa Baleti ba pholohileng ho Molimo.